

Palestijnse arbeiders worden uitgebuit in fabrieken in de nederzettingen

In augustus dit jaar vroeg Business and Human Rights Resource Centre in Londen drie Israëlische bedrijven te reageren op het rapport van Kav LaOved over de behandeling van Palestijnse arbeiders in fabrieken in industriegebieden in de nederzettingen aan de kaak wordt gesteld. Kav LaOved is een Israëlische niet-gouvernementele organisatie die zich inzet voor rechten van migranten en Palestijnse arbeiders die in Israël en in de illegale Israëlische nederzettingen werken. De organisatie signaleert een toenemend aantal klachten van Palestijnse arbeiders in de nederzettingen na de uitspraak van het Israëlisch Hooggerechtshof in oktober 2007 dat Israël's arbeidswetten ook in de nederzettingen van kracht zijn.

De arbeidsomstandigheden in de textielfabriek van Royalnight, een dochterbedrijf van Royalife, worden in het rapport van Kav LaOved bekritiseerd. In 2003 vestigde Royalife een fabriek in een industriegebied vlak bij de nederzetting Ariel op de Westelijke Jordaanoever, het zogeheten Barkan Industrial Park. De lakensets, dekbedovertrekken, quilt dekens en sierkussens worden geëxporteerd naar de Verenigde Staten en Europa. Volgens Kav LaOved's rapport werken Palestijnse arbeiders uit de Westelijke Jordaanoever in de Royalnight textielfabriek onder slechte gezondheids- en veiligheidsomstandigheden. Om aansprakelijkheid te vermijden worden werkvergunningen op naam van een andere werkgever verstrekt, en de arbeiders die via een Palestijnse koppelbaas werken verdienen beduidend minder.

In 1999 uitte de United Nations Economic and Social Council al kritiek op Israëlische bedrijven, dat zij hun fabrieken naar de Westelijke Jordaanoever verhuisden om te ontsnappen aan de strengere eisen die in Israël worden gesteld rond gezondheid en milieu. Kav LaOved schrijft in haar rapport dat het in de textielfabriek van Royalnight niet anders is: "De gezondheids- en veiligheidsomstandigheden zijn slecht, de werkomgeving is lawaaiig en de lucht is met stofdeeltjes vervuild. Het meeste werk wordt staand uitgevoerd, en de arbeiders moeten de pauzes van vijf minuten in hun eigen tijd nemen."

Het rapport gaat verder: "[Arbeiders] klagen over blootstelling aan gevaarlijke schoonmaakmiddelen en over het zonder bescherming werken bij de snijmachines. Het bedrijf heeft geen medewerker in dienst die verantwoordelijk is voor gezondheid en veiligheid, en de arbeiders worden niet geïnstrueerd over de risico's en gevaren bij de bediening van de machines."

In een niet-ondertekende brief reageert Royalife op de vragen van Business and Human Rights Centre en de beschuldigingen van Kav LaOved met: "Alle klachten zijn niet terecht. Terwijl West-Europa en de Verenigde Staten hun industrieën naar landen met lage lonen verhuizen, zoals Pakistan, India en China, proberen wij de textielindustrie voor onze regio te behouden, en mensen in dit gebied een kans op een inkomen bieden. "

Kav LaOved schrijft dat Barkan Industrial Park zich "aan het oog van de wet onttrekt. Israëlische werkgevers hebben manieren gevonden om de uitspraak van het hooggerechtshof te omzeilen, bijvoorbeeld door salarisstroken te geven met onjuiste informatie over het aantal gewerkte dagen. Het is gangbaar om een lager aantal gewerkte dagen op te geven, zodat het lijkt alsof het minimumloon wordt uitbetaald." Volgens het rapport krijgen, "arbeiders die via een Palestijnse koppelbaas werken tussen de zes en acht shekel per uur betaald, terwijl de arbeiders die rechtstreeks bij de fabriek in dienst zijn tussen de negen en 11 shekel per uur krijgen." Op dit moment is 3.5 shekels ongeveer een US dollar.

Palestijnse arbeiders uit de bezette gebieden vonden in het verleden op grote schaal werk in Israël, maar sinds de Oslo Akkoorden heeft Israël het aantal werkvergunningen voor Palestijnen uit de Westelijke Jordaanoever en de Gazastreek drastisch verlaagd. Sinds april 2006 krijgen Palestijnen

uit Gaza geen vergunning meer voor werk in Israël of de nederzettingen in bezet gebied. Degenen uit de Westelijk Jordaanoever die erin slagen een werkvergunning te bemachtigen, krijgen die alleen voor een periode van drie maanden per keer. Israël's maatregelen om de bewegingsvrijheid van Palestijnen te beperken maken het ook voor vergunninghouders moeilijk om op hun werk te komen.

Volgens een rapport dat de International Labour Organization in april dit jaar uitbracht, hebben Israël's checkpoints en wegversperringen in hoge mate bijgedragen aan de hoge werkloosheid in de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook, waar respectievelijk 33 procent en 80 procent van de bevolking afhankelijk is van internationale voedselhulp. De Wereldbank heeft Israël's systeem van maatregelen om de bewegingsvrijheid te beperken aangewezen als de hoofdoorzaak van de snelle achteruitgang van de Palestijnse economie.

De uitzichtloze economische situatie maakt dat meer Palestijnen zich genoodzaakt zien om werk in Israël's illegale nederzettingen te zoeken, waar zij kwetsbaar zijn voor uitbuiting. Palestijnse mensenrechtenorganisaties hebben er al op gewezen dat Palestijnse arbeiders onder druk worden gezet om met de Israëlische veiligheidsdienst samen te werken als voorwaarde voor het verkrijgen van een werkvergunning voor werk in Israël of de nederzettingen.

Tot nu toe is Royalnight niet bestraft voor de uitbuiting van Palestijnse arbeiders in haar textielfabriek. De goederen die worden geëxporteerd dragen waarschijnlijk het label "Made in Israel", ook al is de textielfabriek in strijd met het internationaal recht op gestolen Palestijns land gebouwd in Barkan Industrial Park. De beweging om bedrijven te verantwoording te roepen groeit, en eerder dit jaar beëindigde Barkan Wineries haar huurcontract in Barkan Industrial Park. Onder druk van een campagne tegen de aanwezigheid van het bedrijf in de nederzettingen, waarmee schade werd toegebracht aan het imago, besloot Barkan Wineries het bedrijf te verhuizen naar binnen de internationaal erkende grens tussen de Westelijke Jordaanoever en Israël. (Het bedrijf heeft overigens nog steeds wijngaarden in de bezette Syrische Hoogte van Golan.) Nu de international campagne voor boycot, desinvestering en sancties tegen Israël groeit, zal de uitbuiting van Palestijnse arbeiders door Israëlische bedrijven die in bezet gebied opereren zeker meer aandacht krijgen.

Adri Nieuwhof

Dit artikel is op 6 oktober 2008 gepubliceerd op www.electronicintifada.net